

Finanssivalvonnan johtokunnalle

Finanssialan näkemys järjestelmäriskipuskurin mahdollisesta asettamisesta

Finanssivalvonta kertoi joulukuun 2022 makrovakauspäätöksensä yhteydessä, että se valmistautuu tekemään päätöksen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen asettamisesta vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä. Puskurivaatimus olisi enintään yhden prosenttiyksikön suuruinen.

Finanssiala ry (FA) on yllättynyt siitä, että vaatimuksen asettamista ylipäänsä harkitaan nykyisessä taloustilanteessa, jossa taantuman riski on todellinen. Yllättävää on myös se, että valmistelun yhtenä perusteena mainitaan Euroopan järjestelmäriskikomitean (ESRB) viime syyskuussa antama varoitus, joka liittyy pitkälti suhdanneluonteisiin tekijöihin. Luottolaitoslain mukaan järjestelmäriskipuskurin asettamisen tulee perustua laissa määriteltyjen pitkäaikaisten ja suhdannevaihteluista riippumattomien tekijöiden arviointiin, ottaen huomioon vaikutukset pankkien luotonantokykyyn.

FA pitää järjestelmäriskipuskurivaatimuksen asettamista nykytilanteessa ongelmallisena erityisesti seuraavista syistä:

1. Talouskehitykseen kohdistuu merkittävää epävarmuutta, ja asiakkaiden taloudellinen tilanne voi muuttua nopeasti. Pankkien liikkumavaraa tukea asiakkaitaan ja kykyä ylläpitää luotonantoa ei tässä tilanteessa tulisi kaventaa. Puskurivaatimuksen asettaminen olisi laskusuhdannetta ja taantuman riskiä voimistava toimenpide.
2. Finanssivalvonta viittaa joulukuun päätöksessään puskurivaatimusten alentamiseen pandemian aikana. Se on kuitenkin sittemmin nostanut eräiden pankkien O-SII-vaatimuksia. Tämä tarkoittaa, että näillä pankeilla yhden prosenttiyksikön suuruinen järjestelmäriskipuskurivaatimus nostaisi kokonaispääomavaatimuksen yli pandemiaa edeltäneen tason. FA kyseenalaistaa tällaisen vaatimustason riskiperusteisuuden.

Jos Finanssivalvonta kuitenkin päätyy asettamaan järjestelmäriskipuskurivaatimuksen, FA korostaa Finanssivalvonnan veloitetta näyttää ja julkistaa Valtiovarainministeriön asetuksen 409/2021 mukaisesti perustelut sille, että puskurivaatimuksella ei kateta muilla vaatimuksilla jo katettuja riskejä. Lisäksi Finanssivalvonnan on osoitettava, miten luottolaitoslain mukaiset kriteerit täyttyvät.

FA haluaa lisäksi kiinnittää huomiota siihen, että kotimaisten ja pankkikohtaisten vaatimusten lisäksi muut Pohjoismaat ovat kohdistaneet omia puskurivaatimuksiaan näiden maiden paikallisiin riskeihin. Nämä tulee ottaa huomioon joko järjestelmäriskipuskurivaatimuksen tasossa tai sen kohdentamisessa esimerkiksi koskemaan vain suomalaisia vastuita. FA näkee koko pankkisektorin vastuita koskevan yhden prosenttiyksikön puskuritason selvästi liian suurena, koska se pitää sisällään myös ulkomaiset vastuut.

23.2.2023

Mattila Veli-Matti

Edelleen FA korostaa, että jos järjestelmäriskipuskurivaatimus päätetään asettaa, Finanssivalvonnan on seurattava tarkasti taloustilanteen ja erityisesti luotonannon kehittymistä siirtymäaikana. Jos talouskehitys heikkenee, Finanssivalvonnalla tulee olla valmius lykätä vaatimuksen voimaantuloa tai arvioida uudelleen sen tasoa tai asettamistarvetta.

FINANSSIALA RY

Taina Ahvenjärvi

Vt. toimitusjohtaja